

Arko

12.2.2013

36/10/2013

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Kirjeenne 31.1.2013

**Varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistaminen
-kuulemistilaisuus 13.2.2013**

Lausunnon keskeinen sisältö

KT Kuntatyönantajat (myöhemmin KT) toteaa, että päivähoito on kunnallisista palveluista kuntalaisten (asiakkaat) mielestä selkeästi laadukkain palvelu. Lähtötilanne on siis hyvä.

Kuntasektorilla on meneillään erittäin mittavat lainsäädäntöhankkeet, sosiaalihuoltolainsäädännön kokonaisuudistus ja vanhuspalvelulaki, joka tulee voimaan jo 1.7.2013. Toteuttajana näille kaikille lainsäädäntöhankkeille on kunta. Samaan aikaan kunnat taistelevat taloudellisen kantokykynsä rajoilla ja kriisikuntia on yhä enemmän. Tämän vuoksi varhaiskasvatustalainsäädännön uudistamisen tulee olla vähintäänkin kustannusneutraali. Työvoiman riittävyyteen tulee lisäksi kiinnittää aivan erityistä huomiota.

- 1) Uudistuvassa lainsäädännössä tulisi määrittää varhaiskasvatuksen käsite. Lakiin tulisi ottaa vain keskeiset asiat. Kuntien koko, väestön ikärakenne ja erilainen taloudellinen tilanne, vaikuttavat siihen, että varhaiskasvatusta toteutetaan kunnissa eri tavoin. Tiukka normitus voisi johtaa siihen, että toimintaa jouduttaisiin "ajamaan alas" kohtalokkaalla tavalla.
- 2) Päivähoito on taattava lapsille, joiden vanhemmat työn tai opiskelun vuoksi tarvitsevat päivähoitopaikan.

Laissa tulee olla määritettynä kaikki päivähoitomuodot kuten nykyisessä päivähoitolaissa: päiväkotihoito, perhepäivähoito, leikkitoiminta ja muu päivähoitotoiminta.

Henkilöstön asema ja saatavuus

Työnantajan harkintaan tulee jättää, minkälaista osaamista halutaan painottaa. Tehtävän vaatimaan osaamiseen nähden liian kapea-alaiset ja joustamattomat kelpoisuusehdot estävät henkilöstövoimavarojen ja osaan työvoiman optimaalista käyttöä. Päivähoidossa tarvitaan moniammatillisuutta. KT katsoo, että perhepäivähoitajien, joilla on usein pitkä työkokemus lastenhoidosta ja laadukas ammattitutkinto, pitää tulla kelpoisiksi toimimaan päiväkodissa vähäisellä lisäkoulutuksella.

lausunto13036ra-varhaiskasvalus.docx

Arko

12.2.2013

36/10/2013

Jo nykyisellään on pulaa kelpoisista lastentarhanopettajista ja tilanne huononee entisestään. Sosiaali-alan ammatillinen kelpoisuuslaki tulee avata varhaiskasvatuslain säätämisen yhteydessä.

Päiväkotien johtajille ei tule säätää pedagogista tutkintoa kelpoisuusehdoksi. Päiväkodin johtajista osa tekee pelkästään hallinnollista työtä, joten kelpoisuuden tulee olla laaja-alaista. Useimmiten valinta käytännössä kohdistuu pedagogisen koulutuksen saaneeseen henkilöön.

- 3) Päivähoitoasetuksen 6 §:n mukaisia henkilöstömitoituksia ei tule kiristää. Jo nyt vaatimus hoito- ja kasvatustehtävissä ammatillisen koulutuksen saaneiden määrästä yksi seitsemää yli 3-vuotiasta ja yksi neljää alle 3-vuotiasta kohden, on haastavaa. Alle 3-vuotiaiden määrä päivähoitossa on noussut ja nousussa. Hoitajakiintiö tulee aiheuttamaan kitkaa päivähoitossa ja nostamaan kustannuksia mm. 8.2.2012 julkistetun kotihoidon tuen ja lasten hoitojärjestelmien joustavuuden edistämistä selvittävän työyhteisön muistion perusteella..

Mitoituksen tiukentamisesta Kuntaliiton esimerkit liitteenä 1 ja 2.

Niistä ilmenee esimerkiksi se, että mikäli yli kolmevuotiaiden kokopäivähoitossa pienennetään suhdelukua $7 > 6$ (kuusi lasta yhtä aikuista kohti) tarvitaan 2 405 työntekijää enemmän. Mikäli sekä alle että yli kolmevuotiaiden suhdelukua pienennetään nykyisestä $4 > 3$ ja $7 > 6$ (kolme/kuusi lasta yhtä aikuista kohti) tarvitaan kaikkiaan 5 528 työntekijää enemmän. Tilanne olisi täysin kestävä kun vanhustenhoitokin tarvitsee lisäresursseja. Suomen huoltosuhte (työssäkäyvät/ei työlliset) on Euroopan huonoin.

KT vastustaa sitä, että lailla määrättäisiin työnjohtamista, esimerkiksi minikä koulutuksen saaneet työskentelevät minäkin aikana päivästä. Nämä asiat tulee jättää lain toteuttajan (kunta) harkintaan.

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Työmarkkinajohtaja

Markku Jalonen

Työmarkkinalakimies

Riitta Arko

Liitteet

Kuntaliiton esimerkit suhdeluvun muutoksista

Suhdeluvun muutos yli kolmevuotiaiden osalta pienemmäksi

JOS PIENENNETÄÄN SUHDELUKUA:		Henkilöstötarve
1 henkilö/4 alle 3-v lasta	alle 3v	7 246
1 henkilö/6 yli 3-v lasta	yli 3v	16 832
1 henkilö/13 osapäivä yli 3-v lasta	YHTEENSÄ	24 077
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (Laskennallisesti)		
Lastentarhanopettajat		8 026
lastenhoitajat		16 052
Henkilöstökustannukset/vuosi (Kaikki yhteensä, ilman lomarahoja)		1 102 053 989 €

HENKILÖSTÖTARVE VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen	
yhteensä	2 405
lastentarhanopettajat	802
lastenhoitajat	1 603
HENKILÖSTÖKUSTANNUSTEN NOUSU VUODESSA	
93 035 455 €	

Mikäli yli kolmevuotiaiden kokopäivähoitossa pienennetään suhdelukua nykyisestä 7 → 6 (kuusi lasta yhtä aikuista kohti) tarvitaan 2405 työntekijää enemmän. Näistä tulee 802 olla kelpoisia lastentarhanopettajia. Henkilöstökustannukset nousisivat yli 90 miljoonalla eurolla vuodessa.

Suhdeluvun muutos sekä alle että yli kolmevuotiaiden osalta pienemmäksi

JOS PIENENNETÄÄN SUHDELUKUJA:		Henkilöstötarve	
1 henkilö/3 alle 3-v lasta	alle 3v	9 661	2 835
1 henkilö/6 yli 3-v lasta	yli 3v	16 832	2 279
1 henkilö/13 osapäivä yli 3-v lasta	YHTEENSÄ	26 493	5 114
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (Laskennallisesti)			
Lastentarhanopettajat		8 831	1 705
lastenhoitajat		17 662	3 409
Henkilöstökustannukset/vuosi (Kaikki yhtensä, ilman lomarahojia)		1 222 923 997	

HENKILÖSTÖTARVE VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen			
	osapäivä	osapäivä	kaikki yht.
yhteensä	4 820	709	5 528
lastentarhanop	1 607	236	1 843
lastenhoitajat	3 213	472	3 686
HENKILÖSTÖKUSTANNUSTEN NOUSU VUODESSA			
213 905 463 €			

Mikäli sekä alle että yli kolmevuotiaiden

Suhdelukua pienennetään nykyisestä 4 → 3 ja 7 → 6 (kolme/kuusi lasta yhtä aikuista kohti) tarvitaan kaikkiaan 5528 työntekijää enemmän.

Näistä tulee 1843 oila kelpoisia lastentarhanopettajia. Henkilöstökustannukset nousisivat lähes 215 miljoonalla eurolla vuodessa.